

DUNYO MIQYOSIDA INGLIZ TILINI O'RGANISHNING AHAMIYATI

Jongirova Yoqutjon Xamidulla qizi

Samarqand davlat chet tillari instituti

Ilmiy raxbar: **Nilufar Zubaydova**

Anotatsiya: Ushbu maqolada dunyo miqyosida ingliz tilini o'rganishning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Ingliz tili xalqaro muloqot vositasi sifatida keng qo'llanilib, global ta'lim, ilm-fan, xalqaro ish imkoniyatlari va turizmda katta o'rin tutadi. Shuningdek, raqamli olamda ingliz tilining o'rni va ahamiyati ham yoritiladi. Maqola ingliz tilini bilishning shaxsiy va professional rivojlanishdagi foydalarini tahlil qilib, global muhitda muvaffaqiyatga erishish uchun uning zarur ekanligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, xalqaro muloqot, ilm-fan, ta'lim, ish imkoniyatlari, madaniy almashinuv, raqamli dunyo, globalizatsiya, bilingvizm

1. Global muloqot vositasi. Ingliz tili bugungi kunda dunyoda eng ko'p o'rganiladigan va qo'llaniladigan tillardan biri hisoblanadi. Jahonda 1,5 milliarddan ortiq odam ingliz tilida so'zlashadi, shundan 375 milliondan ortig'i uni ona tili sifatida, qolganlari esa ikkinchi til sifatida o'zlashtirgan. Ingliz tili xalqaro diplomatiya, savdo, ta'lim va turizm kabi ko'plab sohalarda muloqot vositasi bo'lib xizmat qiladi. Masalan, Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT) va boshqa xalqaro tashkilotlarda ingliz tili asosiy aloqa tili sifatida tan olingan. Shu bilan birga, ingliz tilida yozilgan xalqaro shartnomalar va hujjatlar, mamlakatlar o'rtasidagi muloqot va hamkorlikni osonlashtiradi. Bu esa ingliz tilini o'rganishni global aloqalar uchun zaruriy qilmoqda.

2. Ta'lim va ilm-fan. Dunyo miqyosida eng nufuzli universitetlar va ilmiy tadqiqot institutlari ingliz tilida ta'lim beradi. AQSh, Buyuk Britaniya, Kanada va Avstraliyadagi universitetlar ilmiy ishlari va maqolalarini asosan ingliz tilida chop etishadi. Bu esa global ilmiy tadqiqotlar va yangiliklardan xabardor bo'lish uchun ingliz tilini bilishni zarur qiladi. Masalan, Nature, Science, va The Lancet kabi nufuzli ilmiy jurnallar asosan ingliz tilida chop etiladi. Bunday nashrlar o'quvchilarga eng so'nggi tadqiqotlar va innovatsiyalar haqida ma'lumot olish imkoniyatini beradi. Shuningdek, ingliz tilini bilish orqali talabalar va tadqiqotchilar jahon miqyosida ilmiy hamkorlikni o'rnatish va yangi bilimlarni tezda olish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu, o'z navbatida, yangi texnologiyalar va metodologiyalarni o'rganish imkonini beradi.

3. Xalqaro ish imkoniyatlari. Global iqtisodiyotda ishlashni xohlayotganlar uchun ingliz tilini bilish juda katta ahamiyatga ega. Ko‘plab transmilliy korxonalar va xalqaro kompaniyalar o‘z ichki va tashqi muloqotlarida ingliz tilidan foydalanadi. Bu esa ingliz tilini bilgan ishchilarga ishga qabul qilishda ustunlik beradi. Davlat va xususi sektorida ingliz tilini bilish talab etiladi, xususan, IT, marketing, moliya va turizm sohalarida. Xalqaro mehnat bozorida ingliz tilini bilishning afzalliklari o‘zini namoyon qiladi: yangi ish o‘rinlari, ko‘proq maosh va professional rivojlanish uchun keng imkoniyatlar. Bunday imkoniyatlarni qo‘lga kiritish uchun ingliz tilini o‘rganish zarur.

4. Madaniy almashinuv va turizm. Ingliz tili dunyo bo‘ylab sayohat qilishda ham katta foyda keltiradi. Ingliz tilini bilish sayohatchilarga turli madaniyatlarni o‘rganish, yangi do‘stlar orttirish va dunyoning turli burchaklarida o‘zini qulay his qilish imkonini beradi. Ingliz tilida so‘zlashadigan mamlakatlar ko‘pligi sababli, sayyohlik va madaniy almashinuv jarayonlarida bu til asosiy aloqa vositasi sifatida xizmat qiladi. Sayyohlar ingliz tilidan foydalangan holda mahalliy aholiga murojaat qilish, yangi joylarni kashf etish va o‘z tajribalarini boshqalar bilan bo‘lishish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Sayohat qilish davomida, ingliz tilida yozilgan sayohat qo‘llanmalari va resurslari orqali sayohatchilar yangi joylarni tadqiq qilishda ko‘proq yordam olishadi.

5. Raqamli dunyoda ingliz tilining o‘rni. Bugungi raqamli davrda internetning katta qismi ingliz tilida faoliyat yuritadi. Eng ommabop ijtimoiy tarmoqlar, veb-saytlar, dasturiy ta‘minot va mobil ilovalarning aksariyati ingliz tilida ishlab chiqilgan. Bu esa raqamli olamdagi yangiliklar va texnologik o‘zgarishlardan xabardor bo‘lish uchun ingliz tilini bilishni muhim qiladi. Raqamli marketing, onlayn ta‘lim va elektron tijorat sohalarida ham ingliz tilining roli muhimdir. Shuningdek, ingliz tilini bilish internet orqali yangi bilimlarni tezda o‘zlashtirish va global auditoriya bilan aloqada bo‘lish imkonini beradi. Bugungi kunda onlayn kurslar, vebinarlar va videolar ingliz tilida juda ko‘p mavjud, bu esa o‘rganish jarayonini osonlashtiradi.

6. Shaxsiy rivojlanish. Ingliz tilini o‘rganish shaxsiy rivojlanish uchun ham katta ahamiyatga ega. Bu til orqali siz yangi g‘oyalarni, madaniyatlarni va fikrlarni o‘rganasiz. Ingliz tilida o‘qish va yozish orqali nutq madaniyatingizni rivojlantirishingiz, fikrlarni aniq ifodalashni o‘rganishingiz mumkin. Shuningdek, ingliz tilida o‘qilgan adabiyotlar, filmlar va boshqa san‘at asarlari orqali ijodiy fikrlash va tasavvur qobiliyatingizni oshirishingiz mumkin. Ingliz tilida o‘rganish

jarayoni shaxsiy o‘shiga olib kelishi va turli fikrlash usullarini o‘zlashtirish imkoniyatini beradi.

7. Globalizatsiya va bilingvizm. Dunyo bo‘ylab globalizatsiya jarayonlari davom etayotgan bir paytda, bir nechta tillarni bilish, jumladan ingliz tilini o‘rganish, shaxsiy va professional hayotda muhim ahamiyatga ega bo‘lib bormoqda. Bilingvizm (ikki tilni bilish) nafaqat til ko‘nikmalarini, balki boshqa madaniyatlarni tushunish qobiliyatini ham rivojlantiradi. Bu, o‘z navbatida, ijtimoiy va professional munosabatlarni o‘rnatish va mustahkamlashda yordam beradi. Bilingvizm jahon bo‘ylab ko‘proq odamlar bilan muloqot qilish va global muammolarni hal qilishda ko‘proq imkoniyat yaratadi.

Xulosa. Ingliz tilini o‘rganish bugungi global dunyoda katta afzalliklarga ega. Bu til shaxsiy va professional imkoniyatlarni kengaytirib, ilmiy va madaniy sohalarda katta eshiklarni ochadi. Ingliz tilini o‘rganish orqali siz xalqaro miqyosda samarali muloqot qilishingiz, jahon miqyosidagi ish imkoniyatlariga ega bo‘lishingiz va raqamli dunyoda o‘zingizni erkin his qilishingiz mumkin. Shu sababli, ingliz tilini o‘rganish bugungi va kelajakdagi muvaffaqiyatning kaliti sifatida qaraladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Crystal, David. English as a Global Language. Cambridge University Press, 2003.
2. Graddol, David. The Future of English?. The British Council, 1997.
3. McCrum, Robert, et al. The Story of English. Penguin Books, 1992.
4. Mukarrama, J., Jasurbek, A., & Kamoliddin, S. (2022). Teaching listening skills in English.
5. Jumayeva, M., Isheryakova, J., & Mahmudova, M. (2022). Fairy Tales As A Phenomenon That Plays An Essential Role In The Development Of The Intellect Of Preschool Children. Science and innovation, 1(B8), 1080-1082.
6. qizi To‘yeva, M. S. (2022, November). Yangi O‘zbekiston Orifa Ayollari Va G‘arb Ayollarining Jamiyatdagi Mavqeyi Va Ularning Huquqlari. In International Conferences (Vol. 1, No. 2, pp. 74-81).
7. Jumayeva, M. (2021). Organization Of Modern Educational Processes In The Education System. Янгиланаётган Ўзбекистонда фан, таълим ва инновация уйғунлиги мавзусидаги республика.
8. Sharipovna, R. S. Peculiarities Of Teaching English In Secondary Schools In Uzbekistan. International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology, (2), 1-5.

9. Jumanova, S. I., & Maxliyoxon, O. (2024). O 'Zbekistonda Maktab Ta'limini Xususiylashtirish Va Pisa Testiga Tayyorlash Masalalari. Kokand University Research Base, 13-16.
10. Sattarova, D. (2024). Siyosiy Muloqotning Pragmatik Aspektlari. Tamaddun Nuri Jurnali, 5(56), 380-383.
11. Sattarova, D. (2024, January). Siyosiy Notqlikning Milliy Madaniy Va Lisoniy Tahlili (O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Ia Karimov Nutqlari Asosida). In Международная конференция академических наук (Vol. 3, No. 1, pp. 5-7).
12. Sattarova, D. (2023). Kommunikativ Diskursning Tadqiqot Ob'yekti. Молодые ученые, 1(22), 41-43.
13. Suleymanova, N. M., & Idiyev, A. R. O. G. L. (2021). Gapning Nominativ Aspekti Va Uning Kommunikativ Jarayoni Haqida. Academic research in educational sciences, 2(12), 805-809.
14. Сулейманова, Н. М., & Абдуллаева, Л. Т. (2017). Имманентный характер синергетических свойств единиц языковой системы. In Инновации В Современном Языковом Образовании (pp. 61-65).
15. Сулейманова, Н. М., & Насруллаев, Ж. Р. О предложении и его номинативном значении. Учёный XXI века, 26.
16. Худайназаров, Ф. (2024). Кичик Бизнес Субъектлари Фаолиятини Ривожлантиришининг Назарий Асослари. Iqtisodiyot va ta'lim, 25(2), 335-340.
17. Xudoynazarov, F. (2023). Islom Moliyasi–Muammolar Va Yechimlar. Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil, 1(8), 109-114.
18. Худойназаров, Ф. (2023). Ислом Иқтисодиёти: Ибн Халдун Тавсиялари. Iqtisodiyot va ta'lim, 24(6), 351-356.
19. Худойназаров, Ф. (2023). Тўқима Ҳадислардан Ҳадисларни Сақлаб Қолишда Мухаддислар Фаолияти. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(2), 763-776.
20. Khudaynazarov, F. (2020). Political and Dynastic Relations Of Kievan Rus. The American Journal of Interdisciplinary Innovations and Research, 2(08), 55-64.
21. Shokhista, R. (2023). The Significance Of Emphasizing Communicative Competence As The Foundation For Teaching Listening And Speaking Skills Rustamova Shokhista Sharifovna. International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research, 25-28.
22. Rustamova, S. S. (2023, January). The Importance Of Speaking Activities In Teaching English. In International Conferences (Vol. 1, No. 1, pp. 357-361).
23. Sharifovna, R. S. (2022). Teaching Spoken English To Upper Class Pupils. Confrencea, 6(6), 87-89.
24. Sharifovna, R. S. (2022). Class Size And The Learning-Teaching Process In Upper Classes. Journal of new century innovations, 14(1), 86-98.